

Karel Frederik Lodewijk Morlang – Van Vlissingen naar Australië

Een leven bij de Koninklijke Marine en een nieuw bestaan aan de andere kant van de wereld

Karel Frederik Lodewijk Morlang werd op 3 december 1919 geboren in Vlissingen, als zoon van Jan Morlang en Catharina de Buck. Zijn vader was werkzaam als matroos-bottelier bij de Koninklijke Marine. Het is dan ook niet verwonderlijk dat Karel later zelf eveneens zijn weg vond bij de marine. Daarmee trad hij in de voetsporen van zijn vader, die hem mogelijk al vroeg vertrouwd maakte met het leven op en rond het water, de scheepvaart en de maritieme wereld.

Vlissingen was van oudsher nauw verbonden met de zee. Voor een jongen die opgroeide in deze havenstad, moet de zee een vertrouwd onderdeel van het dagelijks leven zijn geweest. Toch zou Karels levensweg hem uiteindelijk veel verder voeren dan de Nederlandse kust.

Het huwelijk met Agnes Knight

Op 29 juli 1943 trad Karel in het huwelijk met Agnes Knight. Agnes was geboren op 19 februari 1922 in Dundee, Engeland, als dochter van Alexander Knight en Barbara Lawrie.

Het huwelijk vond plaats in een periode waarin Europa nog volop in de greep was van de Tweede Wereldoorlog. Hoe het leven van Karel en Agnes er in die jaren precies uitzag, is op basis van de beschikbare gegevens niet met zekerheid vast te stellen. Wel weten we dat zij samen een gezin stichtten en dat hun leven uiteindelijk een ingrijpende wending zou nemen.

Op 18 juni 1944 werd hun zoon geboren: Karel Frederik Lodewijk Morlang, die later bekendstond als Carl Morlang Jr. Hij droeg dezelfde namen als zijn vader en zette daarmee de familienaam voort.

Een nieuw leven aan de andere kant van de wereld

Na de oorlog brak voor veel mensen een periode aan waarin nieuwe mogelijkheden werden gezocht. Ook Karel besloot zijn toekomst buiten Nederland te zoeken. Australië, een land dat duizenden kilometers van zijn geboorteplaats Vlissingen verwijderd lag, werd zijn nieuwe bestemming.

Op 22 juni 1950 vertrok Karel vanaf Schiphol met een KLM-vliegtuig naar Sydney. Uit de passagiersgegevens blijkt dat hij stoelnummer G3 had. Vijf dagen later, op 27 juni 1950, arriveerde hij in Australië.

De reis betekende een belangrijke verandering in zijn leven. Hij liet Nederland achter zich en begon aan een nieuw hoofdstuk in een land met een andere cultuur, een andere omgeving en een grote afstand tot zijn familie en vaderland.

Waarom Karel precies voor Australië koos en hoe hij zijn eerste maanden daar beleefde, is nog niet bekend. Mogelijk kunnen Australische archieven meer inzicht geven in zijn aankomst, zijn werk en zijn verdere levensloop.

Agnes volgt haar man

Karel reisde niet alleen vooruit om in Australië een nieuw bestaan op te bouwen. Zijn vrouw Agnes zou hem korte tijd later volgen.

Op 22 juli 1950 vertrok zij eveneens vanaf Schiphol, ditmaal met een KLM-vliegtuig met Melbourne als bestemming. Op de passagierslijst stond zij vermeld als mevrouw A. Morlang. Haar stoelnummer was F5.

Op 27 juli 1950 zette Agnes voet op Australische bodem. Daarmee waren Karel en Agnes weer samen in hun nieuwe woonland en konden zij verder bouwen aan hun toekomst.

Opvallend is dat hun zoon Carl, die toen zes jaar oud was, niet op de onderzochte passagierslijst voorkomt. Toch weten we dat hij naar Australië is gekomen en daar is opgegroeid. Het is mogelijk dat hij op een andere manier werd geregistreerd of dat zijn naam in de beschikbare gegevens ontbreekt. Zonder aanvullende documenten blijft dit een open vraag.

De afzonderlijke reizen van Karel en Agnes geven een bijzonder inkijkje in de emigratie van een Nederlands gezin in 1950. Eerst vertrok de vader, waarna de moeder volgde. Hun jonge zoon maakte eveneens deel uit van deze verhuizing, al is zijn reis in de gevonden passagiersgegevens nog niet opgehelderd.

Carl Morlang Jr.

Karel en Agnes' zoon, Karel Frederik Lodewijk Morlang Jr., groeide op in Australië. Hij bouwde daar zijn eigen leven op en trad in het huwelijk met Jenni.

Carl overleed op 8 januari 2004. Hij werd begraven op Altona Memorial Park in Melbourne, in de Australische deelstaat Victoria.

Zijn levensloop laat zien hoe de emigratie van zijn ouders ook voor de volgende generatie bepalend was. Waar zijn vader in Vlissingen was geboren en zijn moeder uit Dundee afkomstig was, groeide Carl op in Australië. Zo kwamen in één familiegeschiedenis drie verschillende plaatsen en achtergronden samen: Nederland, Engeland en Australië.

De laatste jaren van Karel

Karel Frederik Lodewijk Morlang overleed op 2 november 1975 in Altona, Victoria, Australië. Hij was 55 jaar oud.

Zijn leven had hem van Vlissingen naar de andere kant van de wereld gebracht. Hij was de zoon van een marineman, diende zelf bij de Koninklijke Marine en emigreerde vervolgens met zijn gezin naar Australië. Daar vond zijn levensverhaal zijn einde.

Hoewel nog niet alle details van zijn leven bekend zijn, vormen de bewaard gebleven gegevens een waardevolle basis om zijn geschiedenis te reconstrueren. De passagierslijsten van de vluchten in juni en juli 1950 leggen een concreet moment vast: de oversteek naar een nieuw bestaan.

Achter de namen, data en stoelnummerregistraties gaat het verhaal schuil van een gezin dat Nederland achter zich liet en in Australië opnieuw begon.

Verder onderzoek

Er zijn aanwijzingen dat aanvullend onderzoek in Australische archieven meer informatie kan opleveren over Karel, Agnes en hun zoon. Denk bijvoorbeeld aan immigratiedossiers, naturalisatiegegevens, bevolkingsregisters, huwelijksakten, overlijdensakten en eventuele gegevens over Karels werk.

Ook de ontbrekende registratie van hun zoon op de onderzochte passagierslijst verdient nader onderzoek. Mogelijk kan een ander passagiersdocument of een immigratiedossier hierover uitsluitsel geven.

Auteur: Fred Stuij

Bronnen:

Gemeentearchief Amsterdam

Nationaal Archief Australië

Altona Memorial Park – BillionGraves